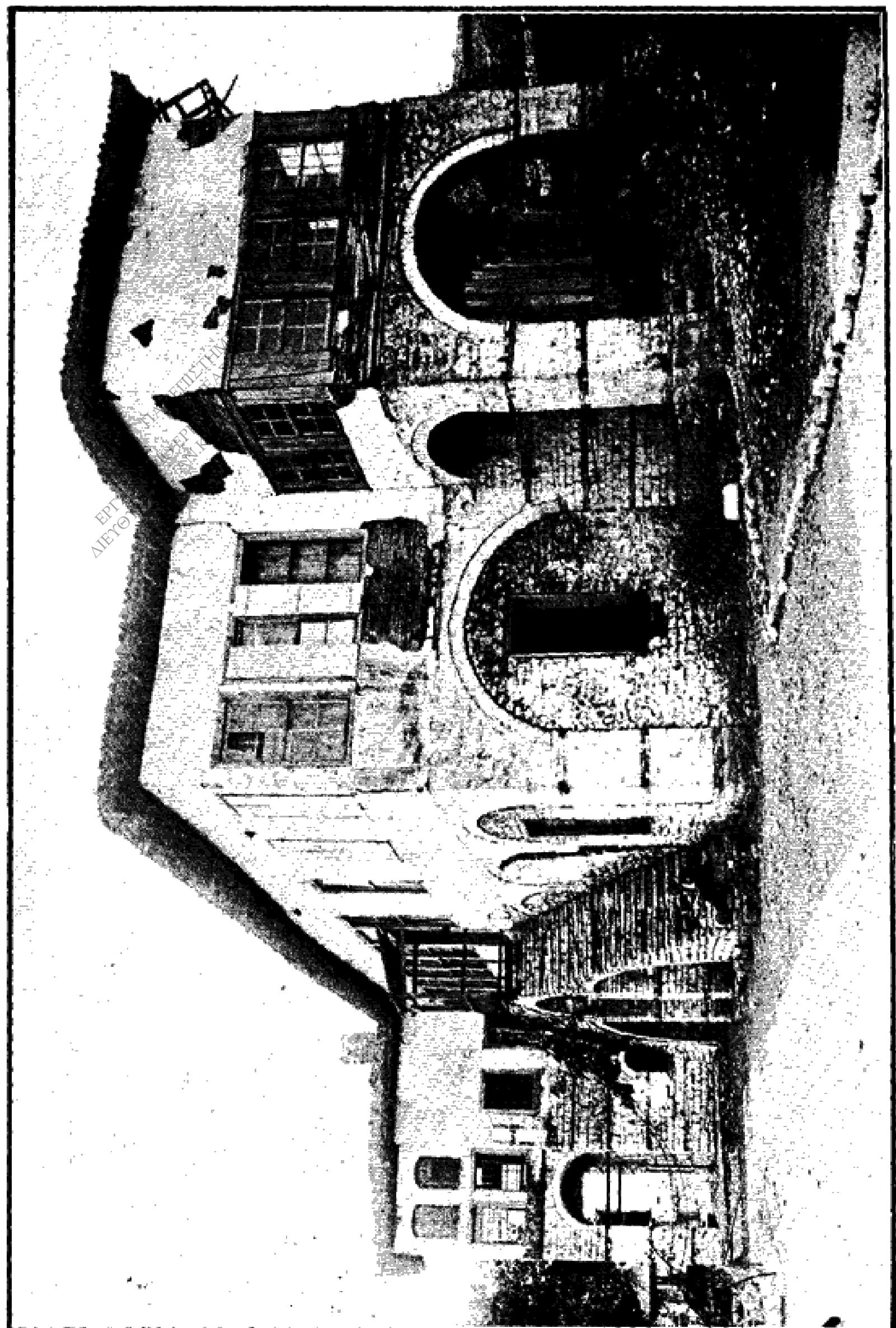
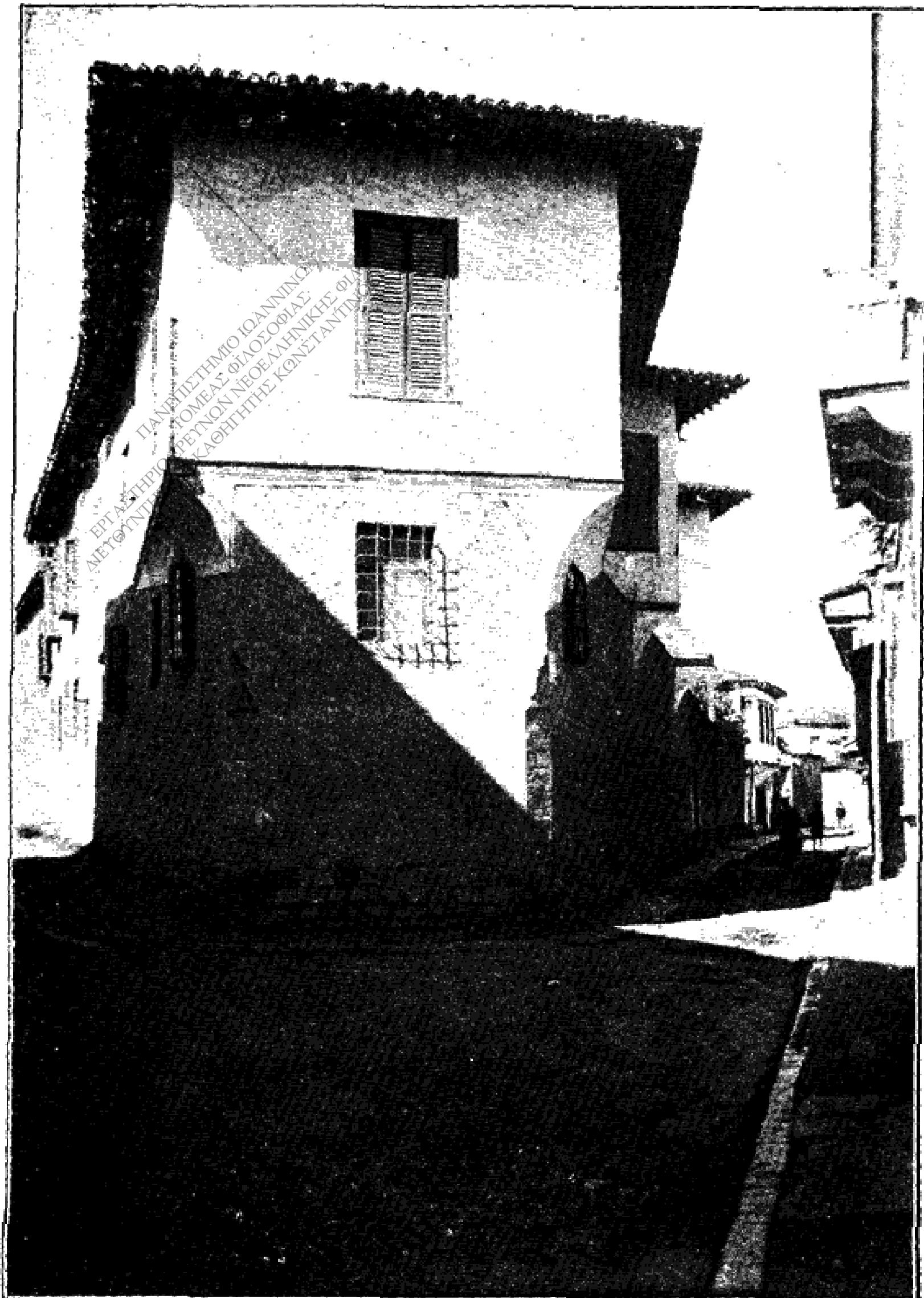
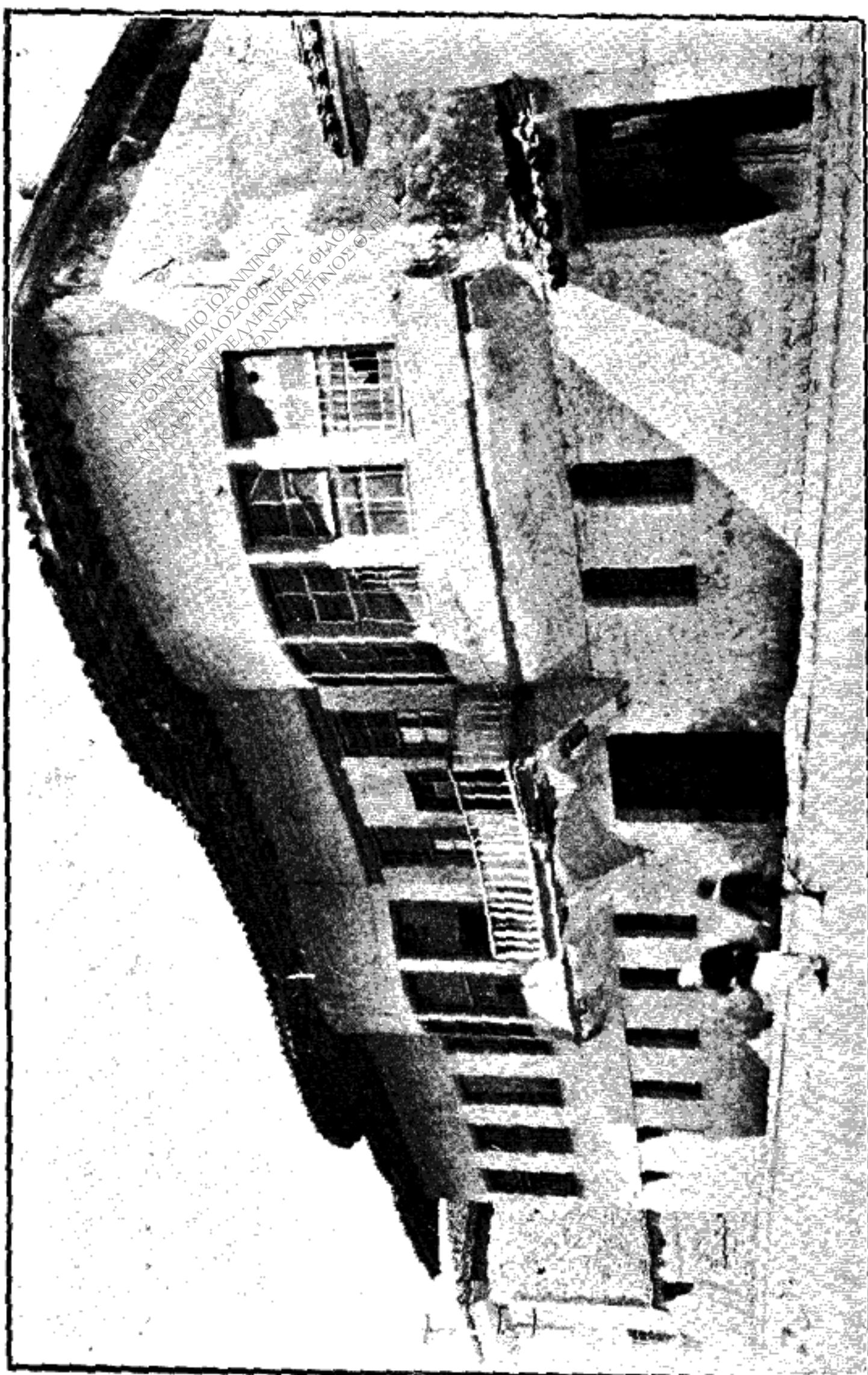

Πίνακας 8. — Αρχοντική στην Βασιλεία πρότυπος της αύγουστου.

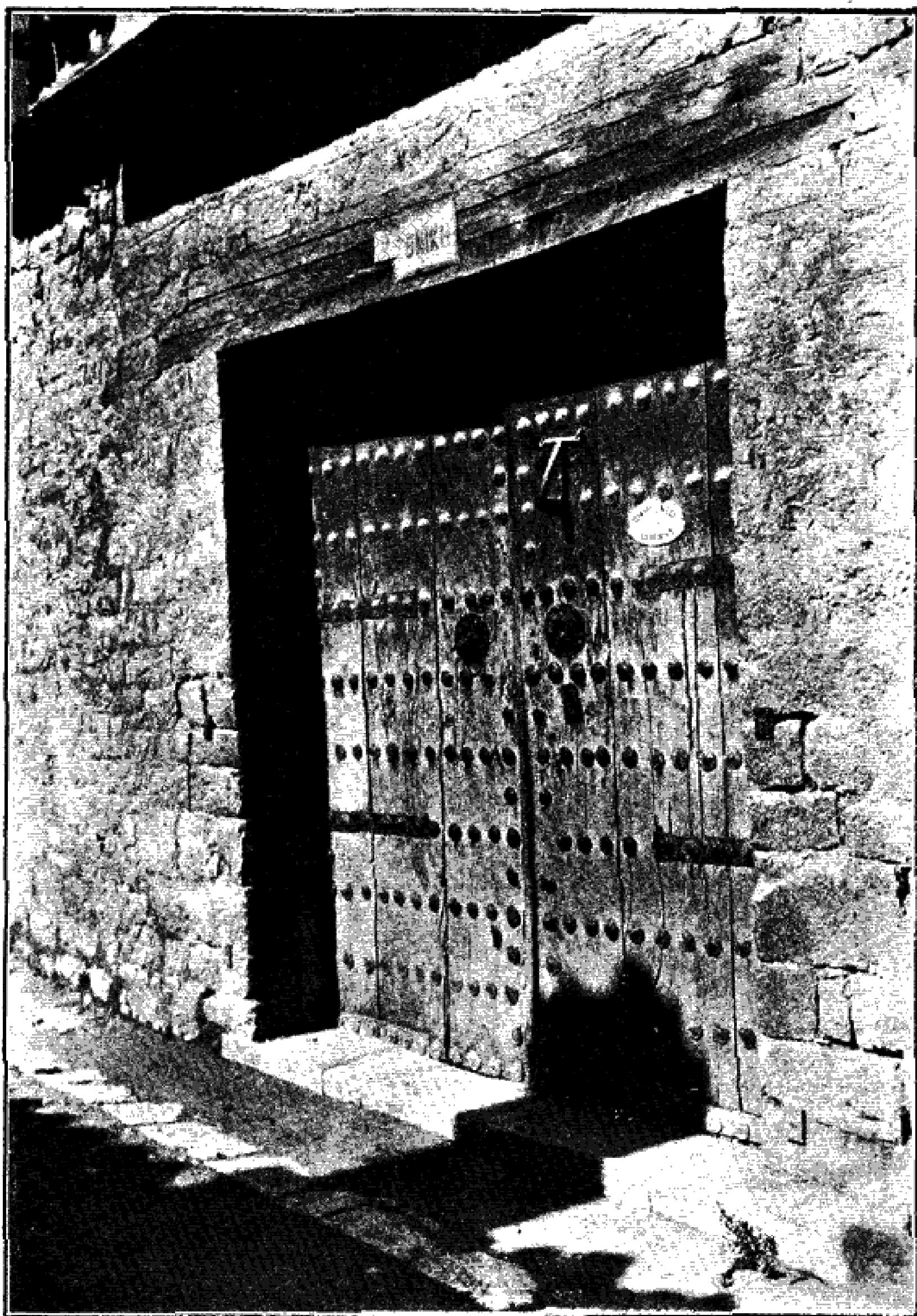

Πίναξ. ΙΙ.—'Αρχοντική' οπίσια, θηριά πρός την άδυν.

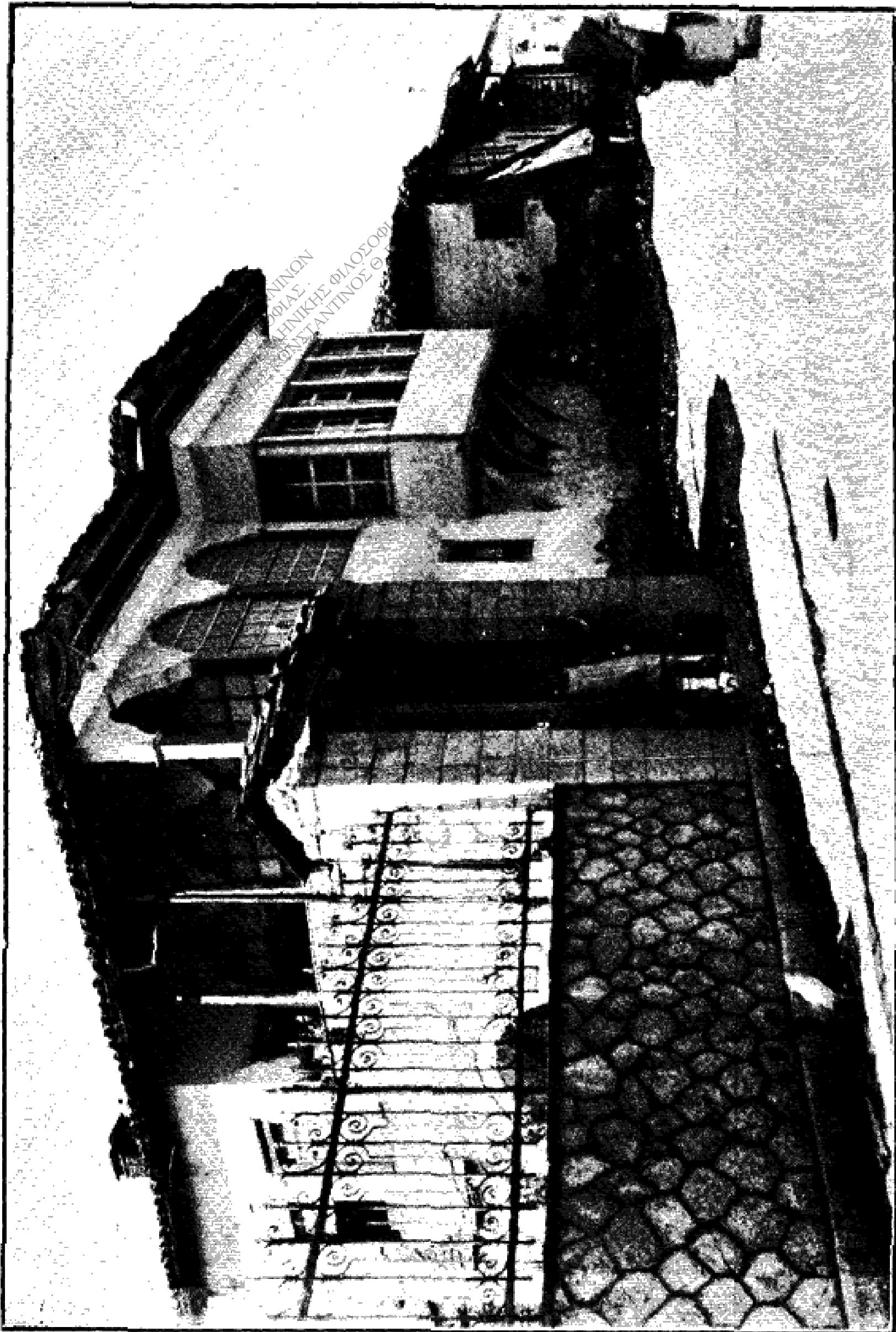

Πλάκη 10. — Αρχαία ολυπία, δύος τρόπων την αρά.

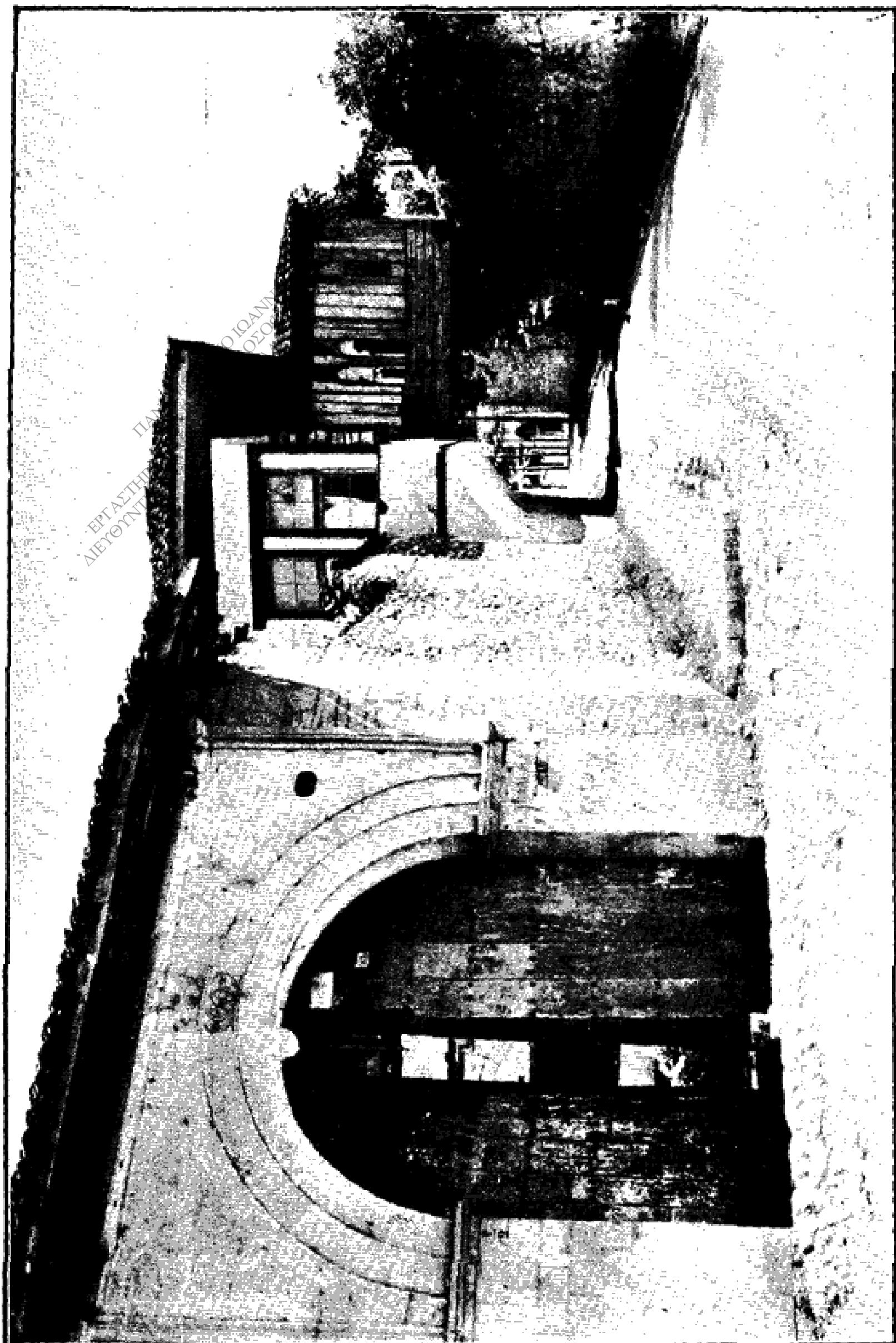

Πίναξ 11. — Αρχαίοι οικίες Μίσιου.

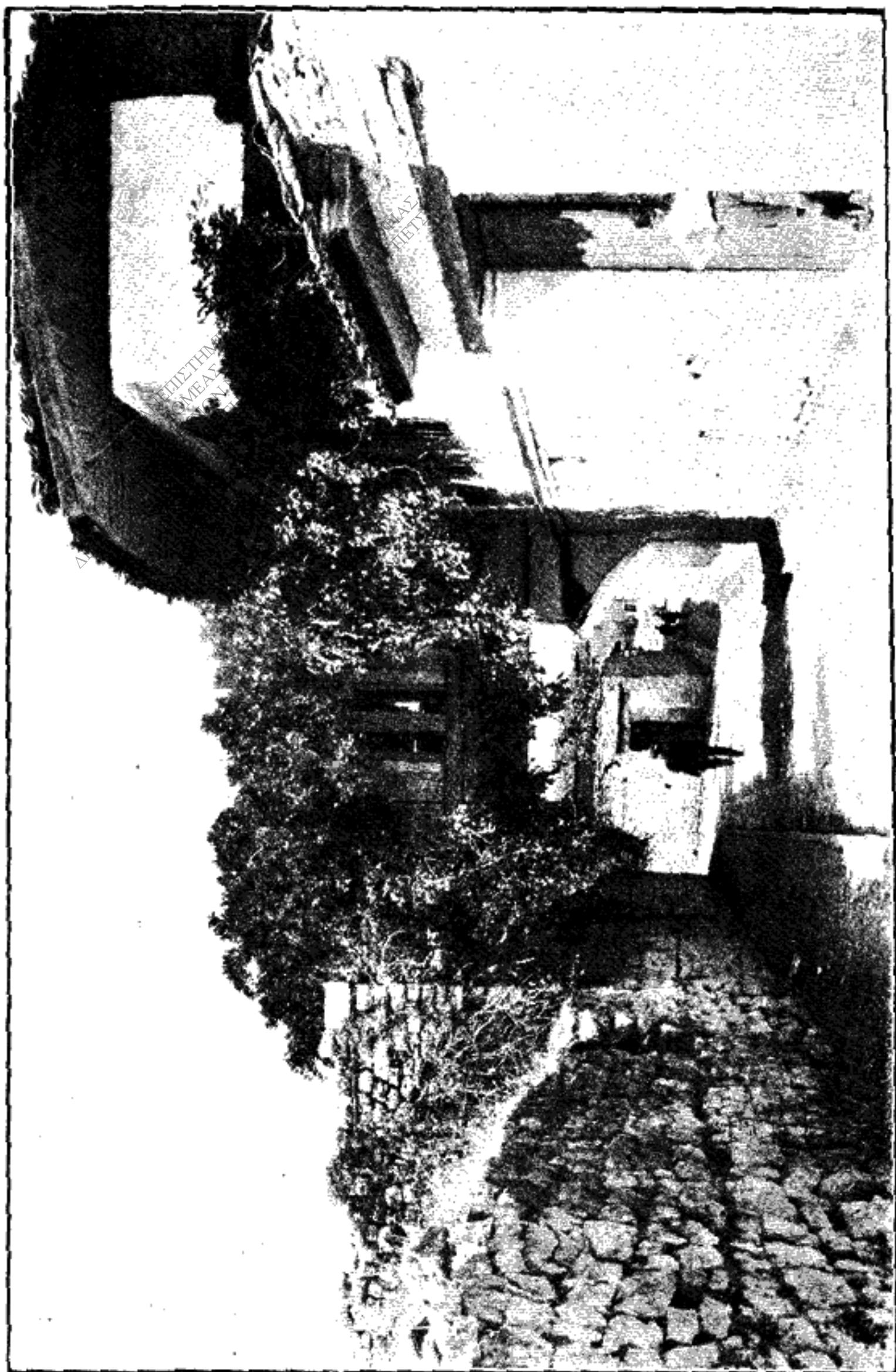
Πίνακας 12. — Οικία μὲτρήν καιρού πάνω σημείῳ επί της οδού.

Πίνακας 13. — Το ζωτή ανέδοθυρα δοχοντικής οίκης.

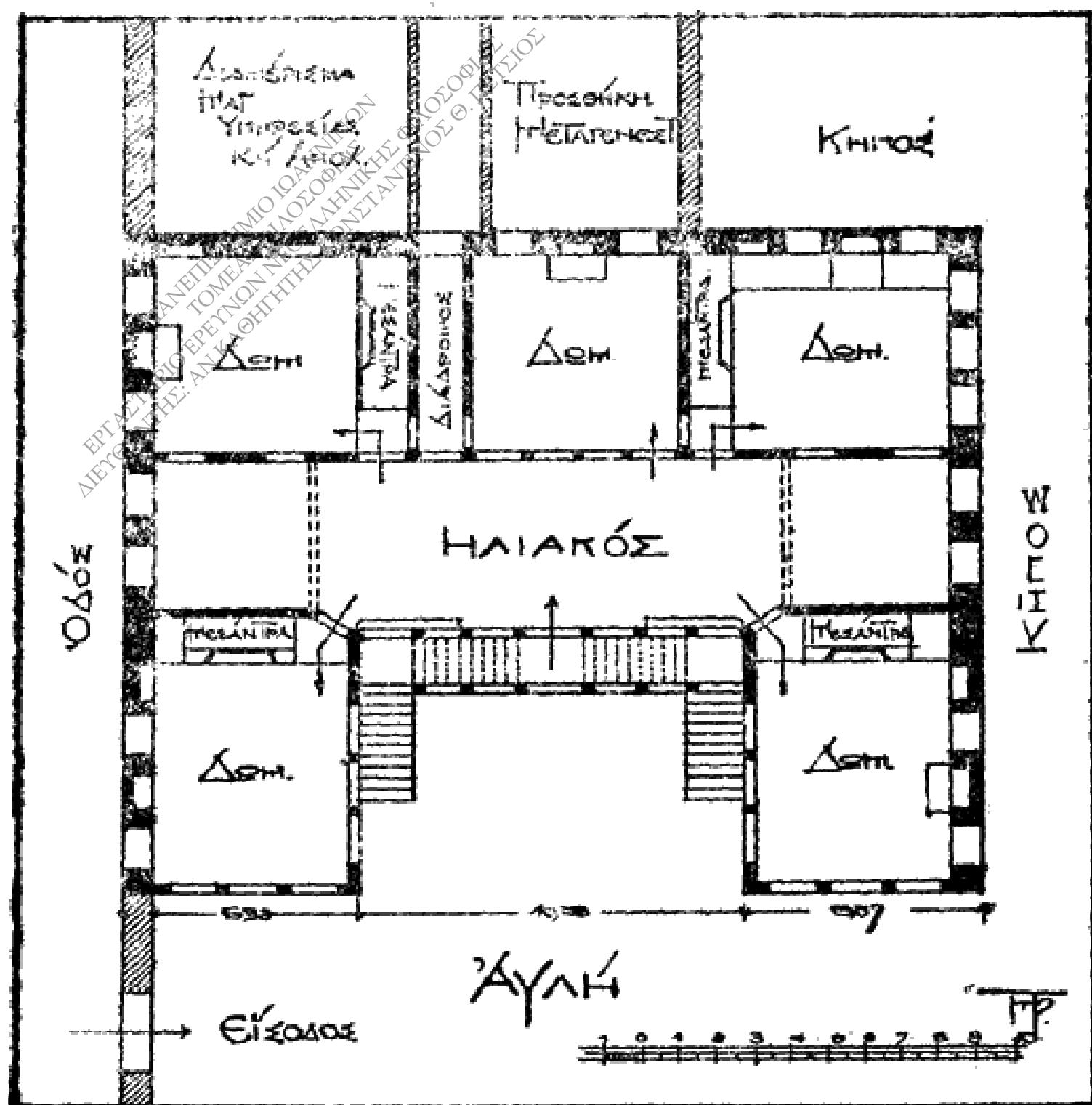

IIIναξ 14. — "Οψις ορού.

έγχωρίου κεντητικής τέχνης, εἰς τὴν ὁποίαν αἱ Γιαννιώτισαι ἦσαν ἀληθεῖς καλλιτέχνιδες¹.

Ἐκ τῶν κεντημάτων τούτων οὐδὲν ἥδυν ήθημεν νὰ ἴδωμεν ἐπὶ τόπου, οἷότι ἀγνοοῦνται σήμερον παντελῶς παρὰ τῶν κατοίκων. Τὰ πλεῖστα ἔφυ-

Εἰκ. 1. — Κάτοψις οικίας Μίσιου.

γαδεύθησαν διὰ τοῦ ἐμπορίου καὶ κοσμοῦσι τὰ μουσεῖα τῶν εὐρωπαϊκῶν μεγαλοπόλεων καὶ τὰς ἴδιωτικὰς συλλογὰς 'Ελλήνων² καὶ ξένων.

* * *

¹⁾ Βλ. 'Αγγ. Χαζημιχάλη, 'Ελλ. λαϊκή Τέχνη. Συθρος Σελ. 56, 58, 59.

²⁾ Βλ. H. Th. Bossert Volkskunst in Europa σελίδες 16 καὶ 18, Πίναξ LXI, Αριθ. 7 καὶ 12 φές καὶ Πίναξ LXX 'Αριθ. 4.

Είναι γενικῶς παραδεδεγμένον ότι δὲ ἔξειλιγμένος τύπος τῶν ἀστικῶν σπίτιῶν, εἰς τὸν δποῖον ὑπάγονται τὰ νοικοκυρόσπιτα καὶ τὰ ἀρχοντόσπιτα, ἔκτὸς ἐλαχίστων ἔξαιρέσεων, ἔχει πάντοτε τὰς βάσεις του ως πρὸς τὴν γενικὴν διάταξιν, εἰς τὴν ἀρχιτεκτονικὴν τῶν σπιτιῶν τῶν χωρικῶν. Οὗτοι τὸν ἀρχέγονον τύπον τῶν σπιτιῶν τῶν 'Ιωαννίνων δέον νὰ ἀγαζητήσωμεν εἰς τὰ σπίτια τῶν χωρίων τῆς 'Ηπείρου. Παράδειγμα τοιούτου τύπου ἔχομεν ἐν τῷ Πίνακι 3 τὸ σπίτι τοῦ χωρίου Βελτσίστα παρὰ τὰ 'Ιωάννινα, τοῦ δποίου οἱ κάτοικοι εἶνε δῆλοι ἀγρόται καὶ ἀμπελουργοί. 'Ως πρὸς τὴν ἐν γένει διάταξιν τῆς κατόψεως ἡ ἀρχιτεκτονικὴ τοῦ σπιτιοῦ τούτου ἔχει ἐν τῷ συνόλῳ δῆλα ἔκεινα τὰ κύρια στοιχεῖα, τὰ δποῖα ἀνευρίσκομεν εἰς τὰ σπίτια τῶν πόλεων. 'Αποτελεῖται ἀπὸ δύο δρόφους, τὸ «ἀνώγι» καὶ τὸ «κατώγι». Εἰς τὸν κάτω δρόφον εὑρίσκονται αἱ ἀποθῆκαι καὶ χῶρος διὰ τὰ ζῶα, εἰς δὲ τὸ ἀνώγι μικρὸν πρόστοον, δῆλιακός, καὶ δύο δωμάτια πρὸς κατοικίαν.

Παραπλεύρως τοῦ οἰκοδομήματος τούτου εἰς τὸ ίσόγειον, εὑρίσκεται μὲν ἴδιαιτέραν μικρὰν εἴσοδον τὸ μαγειρεῖον, τὸ δποῖον ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν αὐλὴν χρησιμεύει δι' ὅλας τὰς οἰκιακὰς ἀνάγκας τῆς ἥμέρας. Εἰς τὸν δῶν όροφον ἀνέρχεται τις διὰ ἔξωτερης λιθοκτίστου κλίμακος παρὰ τὴν εἴσοδον τοῦ μαγειρείου τοποθετημένης.

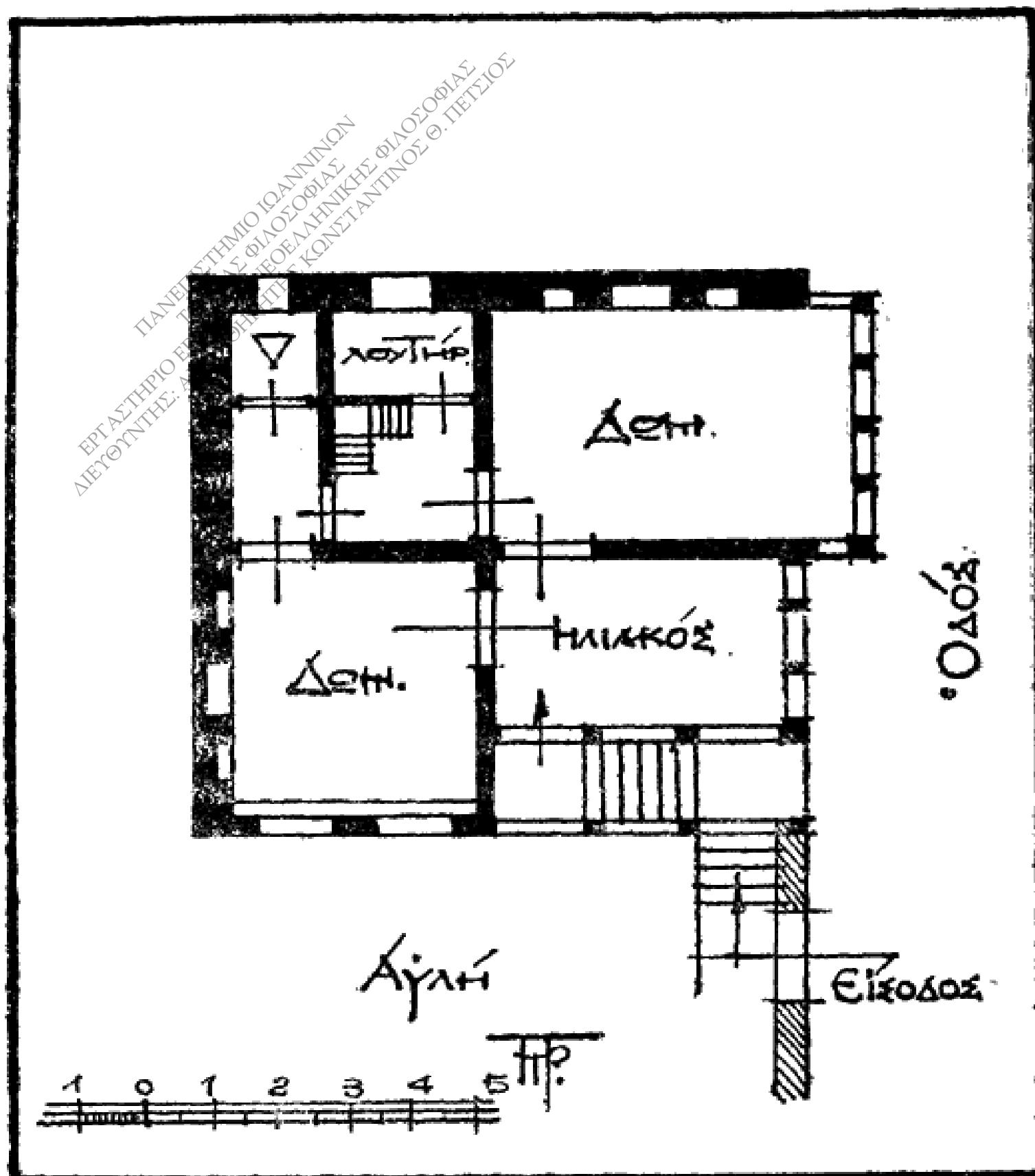
Τὸ δῆλον οἰκοδόμημα εἶνε ἔκτισμένον δι' ἡμιεξέστων γωνιολίθων καὶ ἐστεγασμένον διὰ πλακῶν. Αἱ αὐλόθυραι εἶνε ἄλλαι μὲν μεγαλύτεραι, τοξωταὶ (Πίναξ 4), αἱ δὲ μικρότεραι, ως καὶ τὰ παράθυρα, φέρουσιν δριζόντιον ἀνώφλιον, πολλάκις μετὰ ἀνακονφιστικοῦ τόξου. Πλόυσιωτέραν σχετικῶς διάταξιν ἔχουσιν αἱ θύραι τῶν ναῶν τῶν χωρίων.

* * *

'Ελάχιστα εἶνε τὰ διαστολέντα ὑποδείγματα τῆς παλαιοτέρας ἀρχιτεκτονικῆς τῶν 'Ιωαννίνων, πολὺ δὲ δλιγώτερα ἀκόμη ἔκεινα, τὰ δποῖα δὲν παρεμορφώθησαν διὰ κτισμάτων καὶ προσθηκῶν κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους.

'Ως ἀριστον ἀντιπροσωπευτικὸν ὑπόδειγμα τῆς ἀρχιτεκτονικῆς ταύτης κατὰ τοὺς τελευταίους αἰῶνας δύναται νὰ θεωρηθῇ ἡ οἰκία τῆς οἰκογενείας Μίσιου. 'Η ἀρχοντικὴ αὖτη οἰκία, καὶ περὶ κτισθεῖσα συμφόνως τῇ ἐπιγραφῇ τὴν δποίαν φέρει ἀνωθεν τοῦ κεντρικοῦ τόξου τῆς πρὸς τὴν αὐλὴν δψεως τοῦ κτιρίου, 1844 Μαΐου 18, διετήρησεν δμως ἀνεπηρέαστον τὸν πατροπαράδοτον παλαιὸν τύπον τῶν ἀρχοντικῶν σπιτιῶν τῆς 'Ηπείρου ἐν γένει. 'Ο τύπος οὗτος ἔκτὸς μικρῶν παραλλαγῶν ἐν ταῖς λεπτομερεῖαις εἶνε δὲ αὐτὸς μὲ τὸν τύπον τῶν κατὰ τοὺς τρεῖς τελευταίους αἰῶνας ἀρχοντικῶν σπιτιῶν δῆλης τῆς 'Ηπειρωτικῆς 'Ελλάδος.

Τὸ οἰκοδόμημα τοῦτο (εἰκ. 2 πίναξ 5) ἔχει ἐν κατόψει σχῆμα Π, είναι δὲ τοποθετημένον ἐντὸς εὐρυτάτου περιβόλου μὲ τὴν μίαν αὐτοῦ πλευρὰν
καὶ τῆς ὁδοῦ καὶ μὲ τὴν κυρίαν δψιν ἐστραμμένην πρὸς τὴν αὐλήν. Ἀπο-

Εἰκ. 2. — Κάτοψις μικρᾶς οἰκίας.

τελεῖται ἀπὸ δύο δρόφους μετὰ ἥμιστρόφου, δπως δλα σχεδὸν τὰ δροχοντόσπιτα τῆς Ἡλείδου, ἡ δὲ διάταξις τῶν διαφόρων αὐτοῦ διαμερισμάτων είνε τοιαύτη, ὅστε νὰ ἐξυπηρετοῦνται πλήρως δλαι αἱ βιωτικαὶ δνάγκαι.

‘Ο κάτω δροφος, τὸ κατώγι, περιλαμβάνει περὶ τὴν μεγάλην λιθόκτι-